

วีรวรรณ นทกุล : แนวความคิดทางกฎหมายมหาชนในประเทศไทย ว่าด้วยอำนาจรัฐ ตั้งแต่ พุทธศักราช 2521 ถึง พุทธศักราช 2539. CONCEPT OF PUBLIC LAW IN THAILAND ON STATE POWER FROM B.E.2521 TO B.E.2539. อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภลักษณ์ พิณีจิวดล. 234 หน้า. ISBN 974-14-2197-4.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาว่าแนวความคิดทางกฎหมายมหาชนในประเทศไทย ว่าด้วยอำนาจรัฐ ตั้งแต่ พุทธศักราช 2521 ถึง พุทธศักราช 2539 เป็นไปตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ ในฐานะที่ประเทศไทยนำเสนอว่าเป็นรัฐเสรีประชาธิปไตย โดยศึกษาจากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นกติกาหลักในการปกครองประเทศ และพิจารณาสภาพความเป็นจริงทางการเมืองและสังคมประกอบ

จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยเป็นรัฐที่มีอำนาจมาก เนื่องจากวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยเป็นวัฒนธรรมอำนาจนิยม ทั้งนี้เป็นเพราะในสังคมการเมืองไทย ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเมืองปกครองมาตั้งแต่ต้น แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ประชาสังคมก็ยังไม่ถือกำเนิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นชนชั้นนำผูกขาดการใช้อำนาจของรัฐมาโดยตลอด ทั้งนี้ สามารถพิจารณาแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 – พ.ศ. 2516 ได้แก่ ชนชั้นนำในระบบราชการ และตั้งแต่ พ.ศ. 2516 – พ.ศ. 2539 ได้แก่ ชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจรัฐภายใต้ระบบการเมืองที่เปิดกว้างขึ้นตามกระแสโลกที่ยึดถืออุดมการณ์ประชาธิปไตยและเศรษฐกิจเสรีนิยม

รัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นกฎหมายในการจัดระเบียบอำนาจสูงสุดแห่งรัฐและเป็นหลักในการปกครองประเทศ ถูกใช้เป็นเพียงสัญลักษณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยที่รัฐธรรมนูญแทบทุกฉบับของไทย ผู้ปกครองเท่านั้นที่ เป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญไทยจึงเป็นเพียงเทคนิคทางกฎหมายของผู้มีอำนาจในรัฐเพื่อใช้ปกครองประเทศมากกว่าจะเป็นกติกาที่สังคมทั้งสังคมให้การยอมรับ รัฐธรรมนูญไทยไม่มีลักษณะเป็นภาพสะท้อนและผลของอุดมการณ์เชิงปรัชญาแบบประชาธิปไตยและเสรีนิยม

ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดแนวความคิดในการปฏิรูปการเมืองขึ้นในปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น อันเป็นไปตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการใช้อำนาจของรัฐต้องได้รับการตรวจสอบ โดยเพิ่มกลไกการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกๆ ด้าน

KEY WORD: PUBLIC LAW / CONSTITUTION / STATE POWER / SOVEREIGNTY POWER /

WERAWAN NATAKUL : CONCEPT OF PUBLIC LAW IN THAILAND ON STATE
POWER FROM B.E. 2521 TO B.E. 2539. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.
SUPALAK PINITPUVADOL Ph.D., 234 pp. ISBN 974-14-2197-4.

The aim of this research is to study "Concept of Public Law in Thailand on State Power from B.E. 2521 to B.E. 2539", based on studying in the constitution ,the supremacy law, and considering the real political circumstances as well as social conditions at that period.

The result of this research indicates that Thai political system in which rarely provide opportunities for their citizens to participate. In sprit of the change of Thai regime in B.E. 2475 ,participatory democracy did not occurred. According to this, state power was still used by only some groups of leading people, who had used absolute power during that time. However, it can be considered and divided into 2 dominant groups. The first one is those who worked as the superiors and the higher government officers between B.E. 2475 and B.E. 2516. The second is some particular groups in business areas who involve in political system between B.E. 2516 and B.E. 2539.

Constitution, considered as the supremacy law and the principle of the democratic regime, was used just to symbolize the democracy regime. Moreover, almost constitutions were written by only governments. Also, it were used as legitimate tools of politicians rather than used for the public in general acceptance. It could be argued that Thai constitution did not have a reflection of the principle and philosophy Democracy regime.

Consequently, the idea of political reform was initially established in B.E. 2535 in order to stimulate every one to participate in political system. Furthermore, the use of state power must be examined through increasing certain systems and should be controlled in every level.